

Diplomová práce

Porodní dům v Liberci

Bc. Anastasiya Manakova

ČVUT Praha, Fakulta architektury

Akademický rok 2021/2022

Zadání diplomové práce

Mezi matkami a porodnímiky probíhá stále živější diskuze na téma přirozený porod. Každá strana si stojí na svém a výsledek je zatím vyrovnaný. Z pohledu zákona mají mírně navrch porodníci, protože porod mimo porodnici nebo domov není v České republice dosud legislativně podporován. Ministerstvo zdravotnictví prosazuje vytváření tzv. „center porodní asistence“, což je porod vedený jen porodní asistentkou, ale pouze v nemocnici. Porodní dům je téma plné protikladů. Je to souboj přirozenosti s nepřirozeností, domácího prostředí s normovým prostředím, jisté nejistoty s bezpečím, vřelý přístup s profesionálním odstupem, lidských práv a tužeb se zákony. Je to téma diskutované budoucími rodičkami a tatičky, porodními asistentkami, porodnímiky, právníky, etiky nebo zákonodárci. Na jedné straně stojí nadšené rodičky plny očekávání životního okamžiku, na druhé porodníci formováni mnoha zkušenostmi, předpisy a úspěchem, kterým je dosažená minimální úmrtnost novorozenců v ČR. Na rozdíl od nemocnice, která cílí na samotný porod, na zajištění rodičky a novorozence v případě komplikací, porodní dům není léčebným zařízením. Je místem pro celou dobu těhotenství, samotný porod a zpravidla pro první roky dítěte. Porodní domy slouží i v případě, že matka musí родit v porodnici. Porodní domy jsou zaměřené na přípravu rodičovství, na prožitek rodičů při porodu a na péči o novorozence i jeho rozvoj. Porod v porodním domě musí být vždy předem vyhodnocen, že bude bezrizikový. Zadání se nemůže opřít o žádný závazný standard ani o předpisy pro tyto stavby. Vzhledem k rozšíření porodních domů nebo center v zahraničí a postupnému sblížení postojů všech stran je ale dobré tuto typologii zkoumat.

Komentář k řešení

Anastasiya zvolila návrh menšího porodního domu a z nabízených pozemků si vybrala parcelu ve vilové zástavbě nedaleko Krajské nemocnice v Liberci. Krátká dostupnost porodnice je podmínkou. Jen malá připomínka, vjezd k porodnici je ve skutečnosti o 100 m dál, než je zakresleno v situaci.

Kompaktní forma odpovídá okolní zástavbě a na první pohled ani nevzbuzuje pocit, že se zde odehrává úplně něco jiného. Myslím, na rozdíl od jiných typologií, že je to tak správně. Přiblížit porod domácímu prostředí je cílem.

Navržený dům poskytuje dostatek prostoru pro přípravu rodiček, pro setkávání rodičů před i po porodu, edukaci, těhotenské cvičení a plavání těhotných i kojenců. Vše je ale navrženo tak akorát, nic nevyčnává.

Provoz celého domu je dobře vyřešený. Dispozice jsou přehledné, čisté, prostorné a v nástupním patře i variabilní. Porodní apartmány umožňují zde zůstat po porodu i několik dní spolu s otcem dítěte a využít pomoci porodní asistentky. Autorka se vyrovnala velmi dobře s pravidelnou formou konstrukčního a dispozičního řešení, která má úskalí měnících se dispozic po jednotlivých podlažích.